

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023-2024
Institution	Thy-Mors HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Cathrine Bjørndal Tornlund Nielsen/Rikke Klovborg Søborg
Hold	m2022A aug.22

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introforløb til danskfaget
Forløb 2	Retorik og argumentation
Forløb 3	Oplysningstid, romantik og romantisme
Forløb 4	Dokumentarforløb – (værk)
Forløb 5	Sproghandlinger og facework
Forløb 6	Skriftlighed i HF
Forløb 7	Krimiforløb – (værk)
Forløb 8	Det moderne gennembrud – (værk)
Forløb 9	Nyhedsformidling og journalistik
Forløb 10	De unge digtere – (værk)
Forløb 11	Fortællinger om syndefald
Forløb 12	Realisme og modernisme (2 x værk)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Introforløb til danskfaget
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har givet kursisterne indblik i danskfaget, hvor de bl.a. har arbejdet med den første analysemodel og danskfagets metoder.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive [...] tekster - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - folkeviser - litteraturanalyse og -fortolkning - anvendelse af relevante litterære metoder
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret analysemodel over romaner, noveller og kortprosa. Kilder: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen og <i>Begreb om dansk. Litteratur, sprog, medier</i> (2009) af Birgitte Darger og Kasper Lezuik Hansen (findes på Teams) • Afsnittene ”Biografisk metode”, ”Nykritisk metode” og ”Socialhistorisk og ideologikritisk metode” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) Ole Schultz Larsen: 3.7 Litterære metoder Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systeme.dk) • Afsnittet ”Perspektivering” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) Ole Schultz Larsen: 3.5 Tema og perspektivering Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systeme.dk) • Afsnittene ”Novelle”, ”Klassiske novelletræk” og ”Moderne novelletræk” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) Ole Schultz Larsen: 3.6 Litterære genrer Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systeme.dk) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Den sidste balkjole” (1887) af Herman Bang: Den sidste balkjole (1887) Dansk på ny (Læreplan 2017) (systeme.dk) • ”De tre veninder” (2000) af Jesper Wung-Sung (findes på Teams) • ”Den blomstrende have” (1993) af Naja Marie Aidt (findes på Teams) • ”En æggesnaps” (1948) af Tove Ditlevsen (findes på Teams) • ”Som englenerne flyver” (1993) af Naja Marie Aidt: Aidt, Naja Marie: Som englenerne flyver Textanalyse (systeme.dk) • <i>Hr. Bøsmere i Elverhjem</i>: Folkevisen Hr. Bøsmere i Elverhjem Litteraturhistorien – på langs og på tværs (systeme.dk) <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 9 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt skriftligt arbejde

Forløb 2	Retorik og argumentation
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har kursisterne arbejdet med retorik og argumentation i forskellige typer af tekster: medietekster, argumenterende tekster og taler. De har selv produceret argumenterende tekster i form af en klumme samt en tale.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere [...] ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - norsk tekst på originalsprog - medietekster - argumenterende tekster - taler - sproglig analyse, fortolkning og vurdering - retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret skema over retoriske og stilistiske virkemidler. Kilder: Hjemmesiden <i>Dansk i gymnasiet</i> af Jan Aasbjerg Petersen og <i>Lyrisk – når sproget spiller</i> (2016) af Mette Ewald og Rikke Taber (findes på Teams) • Lærerproduceret skema over høj og lav stil. Kilde: <i>Perspektiver i dansk</i> (2018) af Mads Rangvid og Mimi Sørensen (findes på Teams) • Afsnittene ”Retorik”, ”Tre talegenrer” og ”Ciceros pentagram” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Appelformer” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Reklamer – Lasswells kommunikationsmodel” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Argumentation” og ”Toulmins argumentationsmodel” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Argumenttyper”, ”Fejltyper og argumentationskneb” og ”Ordvalgsargument” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Klumme: Smil! Det smitter mere end corona</i>, 2020, Ugeavisen Odense: Klumme: Smil! Det smitter mere end corona ugeavisen.dk

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Statsminister Mette Frederiksens indledning på pressemøde den 11. marts 2020</i> (uddrag) (findes på Teams) • ”COVID-19 ung syg” fra kampagnen <i>Vi kan godt!</i>, 2020, Sundhedsstyrelsen: COVID-19 ung syg - Video fra Sundhedsstyrelsen (23video.com) • <i>Bent Høie: Til ungdommen</i>, 2020 (findes på Teams) • <i>Inger Støjbergs tale ved traktordemonstration 2020</i> (findes på Teams) • <i>Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020</i> (findes på Teams) • <i>Tessas nytårstale 1. januar 2021</i> (findes på Teams) • Video: <i>Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020</i>, YouTube: Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020 - YouTube • Video: <i>Dronningen (af Vestegnen) giver eliten opsang i viral nytårstale: 'Der er noget galt på et dybere plan'</i>: Dronningen (af Vestegnen) giver eliten opsang i viral nytårstale: 'Der er noget galt på et dybere plan' Kultur DR • https://www.kongehuset.dk/nyheder/laes-h-m-dronningens-nytaarstale-2023 • Kongens proklamationstale: https://www.kongehuset.dk/taler/h-m-kongens-proklamationstale • Statsministerens proklamationstale: https://www.stm.dk/statsministeren/taler/proklamation-af-tronskiftet-den-14-januar-2024/ <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 24 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde, skriftligt arbejde (individuel og gruppevis)

Forløb 3	Oplysningstid, romantik og romantisme
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har givet kursisterne indblik i de litteraturhistoriske perioder: oplysningstid, romantik og romantisme. De har arbejdet med tekster af kanonforfattere og andre centrale forfattere fra perioderne. Herudover har de arbejdet med en nutidig tekst, som kan sættes i relation til en delperiode, og de har selv produceret tekster med træk fra perioderne.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive [...] tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - svensk tekst på originalprog - teksternes betydning og funktion i samtiden og eftertiden - tekster fra oplysningstid, romantik - tekster af Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen - litteraturanalyse og -fortolkning - litteratur-, kultur- og bevidsthedshistoriske perspektiveringer - tekster gennem kreative arbejdsprocesser
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret analysemodel over lyrik. Kilde: <i>Lyrik – når sproget spiller</i> (2016) af Mette Ewald og Rikke Taber (findes på Teams) • Lærerproducerede PowerPoints om delperioderne i litteraturhistorien. • Afsnittet ”Oplysningstiden: nar og norm” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Oplysningstiden: nar og norm Brug litteraturhistorien (systime.dk) • Afsnittet ”Oplysningen: fornuftens tidsalder” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Oplysningen: fornuftens tidsalder Brug litteraturhistorien (systime.dk) • Afsnittet ”Idealer om fremskridt og frihed” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Idealer om fremskridt og frihed Brug litteraturhistorien (systime.dk) • Afsnittet ”Ludvig Holberg: repræsentant for oplysningens tanker i Danmark” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Ludvig Holberg: repræsentant for oplysningens tanker i Danmark Brug litteraturhistorien (systime.dk) • Afsnittet ”Hvorfor drikker Jeppe?” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Hvorfor drikker Jeppe? Brug litteraturhistorien (systime.dk)

- Afsnittet ”Romantikken: enhed og splittelse” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [Romantikken: enhed og splittelse | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- Afsnittet ”En kaotisk tidsalder” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [En kaotisk tidsalder | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- Afsnit 1, sæson 1, *1800-tallet på vrangen*, 2007, DR: [1800-tallet på vrangen: Sæson 1 – Guld, hor og romantik, 1800-1814 | DRTV](#)
- *Rather Homemade Præsenterer: Romantikken – Hvad skete der lige der?*, 2014, YouTube: [Rather Homemade Præsenterer: Romantikken - Hvad skete der lige der? - YouTube](#)
- Afsnittet ”Romantikens ideer” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [Romantikens ideer | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- Afsnittet ”Universalromantikken” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [Universalromantikken | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- Afsnittene ”Adolph Wilhelm Schack von Staffeldt”, ”Nyplatonisme” og ”Fantasiens rum” (redigeret) i *Litteraturens veje* (2010) af Gerd Lütken og Johannes Fibiger (findes på Teams)
- Afsnittet ”Nationalromantisk harmoni” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [Nationalromantisk harmoni | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- Grammatikøvelser i *Styr på sproget* (2016) af Claus Petersen og Line V. Frederiksen: [Forside | Styr på sproget \(systeme.dk\)](#)
- Afsnittene ”Romantisme”, ”Dobbeltgænger motivet”, ”H.C. Andersen: Skyggen” og ”Emil Aarestrup” (redigeret) i *Litteraturhistorien – på langs og på tværs* (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al. (findes på Teams)
- ”Ak, hvor forandret – St. St. Blichers noveller” i *Brug litteraturhistorien* (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: [Ak, hvor forandret – St.St. Blichers noveller | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)

Supplerende stof:

- *Jeppes på bjerget (1981)* – Trailer, YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=1QxXYpx1DT8>
- Uddrag fra *Jeppes på bjerget (1722)* af Ludvig Holberg – første akt og femte akt: [Hvorfor drikker Jeppes? | Brug litteraturhistorien \(systeme.dk\)](#)
- *Guldhornene – Poul Reumert*, 2016, YouTube: [Guldhornene - Poul Reumert - YouTube](#)
- ”Guldhornene” (1803) af Adam Oehlenschläger (findes på Teams)
- ”Indvielsen” (1804) af A.W. Schack von Staffeldt (findes på Teams)
- ”Danmarks Trøst” (1820) af N.F.S. Grundtvig (findes på Teams)
- *Svenska Nationalsången – Du Gamla Du Fria [Med Text]*, 2010, YouTube: [Svenska Nationalsången - Du Gamla Du Fria \[Med Text\] - YouTube](#)
- ”Du gamla, du fria” (1844) af Richard Dybeck (findes på Teams)
- *Nik & Jay – Vi Vandt I Dag (Official)*, 2012, YouTube: [Nik & Jay - Vi Vandt I Dag \(Official\) - YouTube](#)
- ”Vi vandt i dag” (2012) af Nik og Jay (findes på Teams)

	<ul style="list-style-type: none"> • ”Skyggen” (1847) af H.C. Andersen: H.C Andersen: Skyggen (1847) Litteraturens huse (systime.dk) • ”Angst” (1838) af Emil Aarestrup: Romantismen Brug litteraturhistorien (systime.dk) • ”Marie. En erindring fra Vesterhavet” (1836), uddrag, af St. St. Blicher: Ak, hvor forandret – St.St. Blichers noveller Brug litteraturhistorien (systime.dk) <p>Forløbets samlede undervisningstid: cirka 22 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt skriftligt arbejde

Forløb 4	Dokumentarforløb
Forløbets indhold og fokus	Dokumentarforløbet har fungeret som optakt til dansk-historieopgaven, hvor teori og supplerende stof fra forløbet har været i spil. Herudover har der i en timepuljetime i forløbet netop været fokus på grammatik og skriftlig formidling.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... - beherske skriftsprogets normer for korrekthed... - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere [...] ikke-fiktive tekster - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - undersøge virkelighedsnære problemstillinger...
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - værk: dokumentarfilm - dokumentartekster - visuelle udtryksformer - medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler - analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret analysemodel over dokumentarfilm. Kilde: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”2.2 Fakta- og fiktionsgenren”, ”Fiktionsgenren”, ”Faktagenren” og ”Når fakta og fiktion mødes” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen: 2.2 Fakta- og fiktionsgenren Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systime.dk) • Afsnittene ”5.2 Dokumentarfilm” og ”Dokumentarfilmtyper” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klip fra dokumentaren <i>Heavy Agger</i>, 2013 (findes på Teams) • Korte klip fra forskellige dokumentarer til at illustrere dokumentarfilmtyper • Klip fra <i>Operation X</i>, 2005 (findes på Teams) • Episode 1 fra sæson 1 af <i>Hård udenpå</i>, 2017, DR: Hård udenpå: Sæson 1 – 1. episode Se online her DRTV • Plakater til dokumentarfilmen <i>Armadillo</i>, 2010 (findes på Teams) • <i>Armadillo</i>, 2010, Filmcentralen: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/armadillo (værk) • <i>På Vestfronten</i> (uddrag), 1964, af Thomas Dinesen: Thomas Dinesen: På Vestfronten (uddrag, 1964) Litteraturens huse (systime.dk)

	Forløbets samlede undervisningstid: ca. 15 moduler (og ét modul til timepuljetime) à 75 minutter
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde

Forløb 5	Sproghandlinger og facework
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har kursisterne arbejdet med sproglig analyse af forskellige typer af tekster: medietekster, en litterær tekst og professionstekster. Herudover har de selv produceret en tekst fra sociale medier, hvor de har anvendt teori fra forløbet.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - svensk tekst - litterære tekster, medietekster, argumenterende tekster [...] og professionsspecifikke tekster - sproglig analyse, fortolkning og vurdering - fiktionstekster, visuelle udtryksformer og tekster fra sociale medier - kommunikationsanalyse - tekster gennem kreative arbejdsprocesser
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnittene ”4.12 Kommunikationsanalyse”, ”Kommunikationssituationen” og ”Turtagning, gambitter og god dialogskik” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Sproghandlinger” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Grammatikøvelser i <i>Styr på sproget</i> (2016) af Claus Petersen og Line V. Frederiksen: Forside Styr på sproget (systeme.dk) • Afsnittene ”Indirekte sproghandlinger” og ”Nedtoning og optoning” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen og <i>Ind i sproget stx</i> (2017) af Birgitte Bjerre Lassen et al. (redigeret) • Afsnittene ”Samarbejdsprincippet og det underforståede” og ”Høflighedsprincippet” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Facework og ansigtstruende handlinger” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Undertekst” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • ”Køreplaner” (1996) af Helle Helle (findes på Teams) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prostitution vs. Anne-Grethe Bjarup Riis</i>, 2011, YouTube: Prostitution vs. Anne-Grethe Bjarup Riis - YouTube

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pigen og vandpytten (1958) – Tømmerflåden</i>, 2014, YouTube: Pigen og vandpytten (1958) - Tømmerflåden - YouTube • <i>Vindhætterne – Flere mænd får fødselsdepressioner</i>, 2014, YouTube: Vindhætterne - Flere mænd får fødselsdepressioner - YouTube • <i>Blinkende Lygter – Så holder du kraftedeme kæft, Kælling!</i>, 2010, YouTube: Blinkende Lygter - Så holder du kraftedeme kæft, Kælling! - YouTube • <i>Adam & Eva (1997) – Sängkammaren</i>, 2012, YouTube: Adam & Eva (1997) - Sängkammaren - YouTube • <i>Pædagoguddannelsen på UCN Studerendes erfaringer</i>, 2022, YouTube: Pædagoguddannelsen på UCN Studerendes erfaringer - YouTube • <i>Hvad laver man på sygeplejerskeuddannelsen? Kom med indenfor i simulationslab på UCL</i>, 2022, YouTube: Hvad laver man på sygeplejerskeuddannelsen? Kom med indenfor i simulationslab på UCL - YouTube <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 12 moduler (ét modul til timepuljetime) à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde, individuelt skriftligt arbejde

Forløb 6	Skriftlighed i HF
Forløbets indhold og fokus	<p>Kursisterne har haft 2 skriftlighedsforløb primært om hhv. den debatterende og den analyserende artikel. Kursisterne har i dette forløb fået helt grundlæggende kendskab til de skriftlige eksamensgenrer.</p> <p>Til de første skriftlige afleveringer har der været <i>meget</i> stilladsering. Målet er naturligvis, at kursisterne på sigt selv kan skrive hhv. en debatterende og en analyserende artikel ud fra en stillet opgaveformulering.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed -
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - medietekster, argumenterende tekster - produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk [...], herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed
Anvendt materiale	<p>Forside Guide til skriftlig dansk i hf (systeme.dk)</p> <p>Analyserende artikel: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=110</p> <p>Litterært perspektiv: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=806</p> <p>Sprogligt perspektiv: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=777</p> <p>Mediemæssigt perspektiv: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=776</p> <p>Debatterende artikel: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=780</p> <p>Skriveguides: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=814</p> <p>Analyserende: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=779</p> <p>Debatterende: https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/?id=789</p> <p>Lærerproducerede materialer til de to eksamensgenrer, huskelister og skabeloner</p> <p>Supplerende stof: tekster, der har været anvendt ifm. skriftlighed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Politiken mener: Halvdan Rasmussens fjernede digte viser os, hvor odelæggende krænkeldebatten er blevet i Danmark</i> (2019) af mzt, Politiken (findes på Teams) • <i>Gyldendals direktør: Jeg forstår ikke Politikens kamp for 'negre' og 'hottentotter'</i> (2019) af Morten Hesseldahl, Politiken (findes på Teams) • <i>Det er umuligt at tale neutralt om indvandrere</i> (2014) af Anne Ringgaard, Videnskab.dk (findes på Teams) • Helle Helle: <i>En stol for lidt</i>, 1993 • Korsgaard, Thomas: <i>Lasagne</i>, 2019 • Taler der vil forandre verden: Leonardo DiCaprios tale i FN og Greta Thunbergs tale ved klimamarchen i 2019: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=254#c1296 • Hf-stilesæt- opgave 4: Sprog og bandeord: Chr. Langelund Hansen: <i>Børn bør lære bandeord og grimt sprog</i> og Stefan fjeldmark: <i>Terkel i Knibe (uddrag)</i>

	<ul style="list-style-type: none"> Hf-stilesæt – opgave 4: Indflydelsen fra engelsk i det danske sprog: Rasmus Bech: <i>Op på barrikaderne og kamp for sproget</i> og Lotte Thorsen: <i>Danske unge har fået et fucking nyt favoritbandeord</i> <p>Forløbets samlede undervisningstid: Forløbet er afviklet løbende gennem de 2 år.</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, individuelt skriftligt arbejde

Forløb 7	Krimiforløb
Forløbets indhold og fokus	Kursisterne har haft et miniforløb om krimi, hvor de især har arbejdet med selve krimigenren. De har analyseret et par kriminoveller, fået kendskab til true crime-genren samt arbejdet med en roman som værk.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt... - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og [...] tekster
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - værk: roman - litteraturanalyse og -fortolkning - remediering
Anvendt materiale	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnittet ”Krimi” i <i>Litteraturens veje</i> (findes på Teams) • ”Kriminalromanens ti bud” af Stefan Brockhoff (findes på Teams) • Minileksikon om krimigenren (findes på Teams) • Afsnittet ”Krimilitteratur” i <i>Litteraturens begreber</i> (findes på Teams) • Afsnittet ”1.2 Kriminalgenrens typer” i <i>På kant med loven – en antologi af danske kriminalhistorier</i> (2003) af Benni Bødker (findes på Teams) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”En flinker fyr” (2005) af Pia Juul: 23. En flinker fyr Læs mere – skriv mere (gyldendal.dk) • Episode 3 af <i>Mørkeland</i> (fra ca. 00:00-37:00): Episode 3 - Mørkeland - RadioPlay • <i>Fasandræberne</i> (2008) af Jussi Adler-Olsen (værk) • Filmatisering af <i>Fasandræberne</i> (2014) • ”Jul i sol og sommer” (2011) af Lotte og Søren Hammer (findes på Teams) <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. ni moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Tavleundervisning, gruppearbejde, pararbejde

Forløb 8	Det moderne gennembrud
Forløbets indhold og fokus	<p>Det overordnede fokus for forløbet har været de 3 k'er (køn, kirke og klasse) samt sædelighedsfejden.</p> <p>Impressionisme og billedkunst fra perioden</p> <p>Forløbet har givet kursisterne indblik i den litteraturhistoriske periode: Det moderne gennembrud. De har arbejdet med tekster af kanonforfattere og andre centrale forfattere fra perioderne. Herudover har de arbejdet med en nutidig tekst, som kan sættes i relation til perioden.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt... - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og [...] tekster
Anvendt materiale	<p>Håndbog til dansk – Litteraturhistorie:</p> <p>Det moderne gennembrud: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=140</p> <p>Georg Brandes: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=189</p> <p>Litteratur som naturvidenskab: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=234</p> <p>Det moderne gennembruds litteratur: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=192</p> <p>Brug litteraturhistorien:</p> <p>Mande og kvinderoller til debat: https://bl.systeme.dk/?id=192</p> <p>Amalie Skram: ind med kvinderne https://bl.systeme.dk/?id=189</p> <p>Perspektiverende: Det moderne gennembrud: https://bl.systeme.dk/?id=187#c1022</p> <p>Litteratur:</p> <p>Pontoppidan, Henrik: <i>Naadsens brød</i>, 1887</p> <p>Skram, Amalie: uddrag af <i>Constance Ring</i>, 1885</p> <p>Ibsen, Henrik: Et Dukkehjem https://litteraturenhuse.systeme.dk/?id=2065</p> <p>(Eleverne har læst Herman Bangs: 'Den sidste balkjole' i introforløbet, og der er perspektiveret til denne undervejs i forløbet.)</p> <p>Mitcfu.dk:</p> <p>1800-tallet på vrangen (7) ”Revolutionsdrømme, realisme og dobbeltmoral, 1880-1890”</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Lærere fremstillet ppt. om Det moderne gennembrud</p> <p>Sofie Lindes tale til Zulu Comedy Galla 2020: https://nyheder.tv2.dk/video/SGhpODJEUUxLZzkzeHNZV0N3b2NkYVJGVGZ1VkhYdIE</p> <p>Tv-teater, Se Et dukkehjem DRTV 1974</p> <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 20 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, klassediskussioner, gruppearbejde, kreative skriveøvelser, gruppefremlægninger, individuelle oplæg og virtuel undervisning.

--	--

Forløb 9	Nyhedsformidling og journalistik
Forløbets indhold og fokus	<p>Dette forløb har haft fokus på nyhedsformidlingen i såvel papiravis som netavis. I forløbet er der fokus på nyhedens komposition –nyhedstrekanten – og nyhedskriterierne. Vi har set, at det er forskelligt, hvordan nyhedsmedier vinkler og prioriterer, hvilke nyheder de anser som tophistorier.</p> <p>I forløbet har vi undersøgt reportagen som genren og med fokus på sproget.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed samt demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag. <p>Endvidere at eleverne kan navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber og desuden demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>
Anvendt materiale	<p>Håndbog til dansk – sprog, litteratur og medier: Lærerfremstillet ppt. primært med udgangspunkt i Avisjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=218</p> <p>Artikler: Berlingske.dk: 'Skolearbejdet presser hver tredje elev', 30/3 - 2011 Berlingske.dk: Forsiden 'Verden følger med', 9/3 - 2018 EkstraBladet: Forsiden: 'Retslæger: Pervers', 9/3 - 2018 Politiken: 'Integrationen halter i Ghettoen', 27/10 - 2011 EkstraBladet: 'Vi hader panserne, mand', 21/10 – 2010 'Hovedløse kroppe overalt': Bruxelles i chok efter blodige terrorangreb – Ekstra Bladet Terror i Bruxelles: Stopper det aldrig? - politiken.dk Sabroe, Morten: 'Et svin i Berlin': https://reportageniordogbillede.ibog.dansklf.dk/?id=132</p> <p>Filmstriben: Mikala Krogh: 'Ekstra Bladet uden for citat', 2014 (97 min.)</p> <p>Supplerende stof: Minervamodellen: https://samfundsfag.dk/begreber/sociologi/social-differentiering-kulturelle-moenstre/minerva-modellen/ Gallups Kompas: https://hbdansk.systime.dk/?id=227#c805 Analysevejledning til nyhedsjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=217 Dansk lærerforening: Mere avis? Naturligvis, Analysemodel til aviser – layout</p> <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 20 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, klassediskussioner, gruppearbejde, kreative skriveøvelser, gruppefrem lægninger, individuelle oplæg og virtuel undervisning.

Forløb 10	De unge digtere
Forløbets indhold og fokus	Fokus i forløbet har været at præsentere den nyeste litteratur og lade eleverne arbejde i feltet hvor fakta og fiktion mødes. Begreberne autofiktion og dobbeltkontrakt har været centrale.
Faglige mål	<p>At opnå viden om genrer og begreber til at nuancere genreforståelsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Anvendt materiale	<p>Håndbog til dansk: litteratur, sprog og medier Kap. 2: Fakta og fiktion: https://hbdansk.systeme.dk/?id=238 Kontrakter, koder og genrer: https://hbdansk.systeme.dk/?id=238 Fakta- og fiktionsgenren: https://hbdansk.systeme.dk/?id=254</p> <p>Yahya Hassan: 'Yahya Hassan Digte', 2013 (Værk) Politiken: 'Digter: Jeg er fucking vred på mine forældres generation', 9/10 – 2013 Yahya – Den fødte digter: https://www.dr.dk/drtv/program/yahya- -den-foedte-digter_243469, 2021 (58 min) Yahya Hassan oplæser Digtet Barndom (youtube.com)</p> <p>Glenn Bech: Uddrag af: 'Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet', Gyldendal 2022. Alexandre Nsoni: <i>Arr</i>, fra digtsamlingen: 'I Afrika fødes ikke drenge, kun mænd', 2021 Haidar Ansari: udvalgte digte fra digtsamlingen: 'Institutionaliseret', 2022 INSTITUTIONALISERET (2022, uddrag) Litteraturportalen (systeme.dk) Interview med Haidar Ansari: https://litteraturportalen.systeme.dk/?id=1683</p> <p>I forbindelse med Kulturmødet på Mors læste vi uddrag af Anna Juuls 'Superskurk' (s. 19-31) shared reading.</p> <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 20 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, klassediskussioner, gruppearbejde, kreative skriveøvelser, gruppefrelæggelser, individuelle oplæg og virtuel undervisning.

Forløb 11	Fortællinger om syndefald
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb indeholder grundlæggende værktøjer til analyse af især fiktive tekster, men også til faktagenrer som fx reklamer. Temaet for forløbet er forskellige fortællinger om syndefald. De begreber, der har været centrale, er motiv, tema, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik samt tekstens konkrete og abstrakte elementer. Der er arbejdet med at skabe en forståelse for, hvordan disse danskfaglige begreber kan bruges til at lave en samlet fortolkning af en tekst. I den forbindelse er der også introduceret til begreberne intertekstualitet og perspektivering.
Faglige mål	<p>At analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster</p> <p>At analysere og vurdere teksters kommunikative betydning</p> <p>Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund</p> <p>Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag</p> <p>Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber</p> <p>Demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>
Anvendt materiale	<p>Perspektiver i Dansk: Kap. 3 Fortællinger om syndefald</p> <p>https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=145</p> <p>Syndefaldet: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=154</p> <p>Øjne der ser: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=155</p> <p>Syndefaldet i billeder: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=156</p> <p>Person- og miljøkarakteristik: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=156</p> <p>Hvad skete der i Drivhuset: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=158</p> <p>Skriftlig aflevering (analyserende artikel)</p> <p>https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=251#c1274</p> <p>'Syndefaldet', 1. mosebog</p> <p>Bodelsen, Anders: 'Drivhuset', 1965</p> <p>Blixen, Karen: 'Ringene' 1958</p> <p>Holt, Knud: 'Hed august' i <i>Min bedstefars nat og andre almanakhistorier</i> (1978)</p> <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 14 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, klassediskussioner, gruppearbejde, kreative skriveøvelser, gruppefremlæggelser, individuelle oplæg og virtuel undervisning.

Forløb 12	Realisme og modernisme
Forløbets indhold og fokus	Indholdet i dette forløb bygger især på kanonforfatterne i det 20. århundrede med fokus på realisme og modernisme i litteraturen.
Faglige mål	demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere tekstens kommunikative betydning – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund – demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder – undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Anvendt materiale	<p>Litteraturhistorien på langs og på tværs: Tekster til realisme og modernisme: https://litthist.systemtime.dk/?id=261 Johannes V. Jensen: https://litthist.systemtime.dk/?id=263 Martin Andersen Nexø: https://litthist.systemtime.dk/?id=265 Peter Seeberg: https://litthist.systemtime.dk/?id=269 Et rå og direkte sprog: https://litthist.systemtime.dk/?id=294#c1516</p> <p>Brug litteraturhistorien: Tom Kristensen: https://bl.systemtime.dk/?id=212 Mellemligstidens oprør og elendighed: https://bl.systemtime.dk/?id=128 Mellemligstidens skrivestile: https://bl.systemtime.dk/?id=213 Mellem de to verdenskrige: https://bl.systemtime.dk/?id=217 Efterkrigstiden: skæbne og valg: https://bl.systemtime.dk/?id=127 Efterkrigstiden: eftertanke og eksistentialisme: https://bl.systemtime.dk/?id=225 M. A. Hansen: https://bl.systemtime.dk/?id=223 1960'erne: forbrug og fremmedgørelse: https://bl.systemtime.dk/?id=126 1960'ernes velstand: https://bl.systemtime.dk/?id=235 Velstandens skyggesider i litteraturen: https://bl.systemtime.dk/?id=234 Klaus Rifbjerg: https://bl.systemtime.dk/?id=232 Historiens afslutning og det senmoderne: https://bl.systemtime.dk/?id=256 Postmodernisme: https://bl.systemtime.dk/?id=254 Skrivestile i 90'erne: https://bl.systemtime.dk/?id=252 Jan Sonnergaard: https://bl.systemtime.dk/?id=249</p> <p>Eksistentialisme: https://eksistentialismeidansk.systemtime.dk/?id=256</p> <p>Korsgaard, Thomas: <i>Mente I det</i>, 2024 (værk) Praxis I gymnasiet: webinar med Thomas Korsgaard, 14/3-24 Korsgaard, Thomas: <i>Bo og hans søn</i>, i "Snydt ud af næsen", 2023 Korsgaard, Thomas: <i>Lasagne</i>, i "Tyverier", 2019</p> <p>Nexø, M. A.: 'Lønningsdag (en Idyl)', 1900 Jensen, J.V.: 'Bo', 1901 Jensen, J.V.: <i>Paa Memphis Station</i>, 1906</p>

	<p>Kristensen, T.: Det blomstrende slagsmål, 1920 Hansen, M.A.: Roden, 1955 Rifbjerg, K.: Det er blevet os pålagt, 1960 Seeberg, P.: Patienten, 1962 Sonnergaard, J.: Sex, 1997</p> <p>Ejersbo, J.: uddrag af <i>Nordkraft</i> 'Begravelsen', 2002, Jakob Ejersbo: Nordkraft Del 3 - Begravelse (Uddrag) Jakob Ejersbos univers (systeme.dk) Beskidd litteratur: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=236#c692 Portræt af Ejersbo: https://je.systeme.dk/?id=133&L=10</p> <p>Filmstriben: Madsen, O. Chr.: Nordkraft, 2005 (Værk)</p> <p>Supplerende stof: Lærerfremstillet materiale (ppt. og oversigter over træk fra hhv. realisme og modernisme)</p> <p>Forløbets samlede undervisningstid: ca. 25 moduler à 75 minutter</p>
Arbejdsformer	Læreroplæg, klassediskussioner, gruppearbejde, kreative skriveøvelser, gruppefremlæggelser, individuelle oplæg og virtuel undervisning.

Primære grundbøger anvendt på Ibiblioteket/Systeme:

Håndbog til Dansk – litteratur, sprog og medier

Håndbog til Dansk – Litteraturhistorie

Perspektiver i dansk

Brug litteraturhistorien

Litteraturhistorien på langs og på tværs

Guide til skriftlig dansk i HF

Det læste/sete pensum er anslået til værende mellem 1200 og 1400 ns.